Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Viite Asiantuntijalausuntopyyntö Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokoukseen 25.5.2021 asiana VNS 3/2021 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022 - 2025

Asia Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry:n lausunto

Viitaten asiantuntijalausuntopyyntöönne Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Vanhustyön keskusliitto on valtakunnallinen keskusjärjestö, jonka tarkoituksena on toteuttaa vanhuuspoliittista vaikuttamista ja edunvalvontaa ikääntyneiden ihmisten ja vanhusten hyvinvoinnin, toimintakykyisyyden ja sosiaalisen turvallisuuden edistämiseksi. Vanhustyön keskusliitolla on noin 320 jäsenyhteisöä, jotka toimivat ikääntyneiden ihmisten ja vanhusten hyväksi.

Vanhustyön keskusliitto toteaa, että ikääntyneiden ihmisten hyvän hoivan ja arvokkaan vanhuuden toteuttamiseksi ikääntyneiden hyvinvointia tulee tarkastella kokonaisuutena ja ratkaisuja on etsittävä ennakoivista toimista entistä enemmän.

Riittävien ja räätälöityjen palveluiden saaminen oikea-aikaisesti tukee ikääntyneen henkilön toimintakyvyn ylläpitämistä ja mahdollisuuksia asua kotona mahdollisimman pitkään. Tutkimusten mukaan se voi myös myöhentää tarvetta raskaampiin palveluihin.

Esitetyssä suunnitelmassa vanhustenhuollon osalta painotetaan henkilöstömitoitusta ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä. Pidämme myös tärkeänä, että kotihoidon tilannetta ei heikennetä vanhuspalvelulain muutoksen mukaisen ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen nostamisen myötä. Selonteossa esitetään, että kehittämishankkeet kohdentuvat mm. ikäihmisten kotihoidon ja omaishoidon parantamiseen. Tämä on erittäin tärkeää.

Lähihoitajien koulutukseen esitetään varattavaksi lisärahoitusta. Tämä on merkittävää myös vanhustyön henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi.

On tärkeää lisäksi kehittää ikääntyneiden ihmisten asumiseen erilaisia välimuotoisia ratkaisuja kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen ohella. Valittavan asumisen muodon sekä järjestettävien palveluiden tulisi perustua oikea-aikaisesti tehtyyn palvelutarpeen arviointiin sekä ikääntyneen henkilön omaan mielipiteeseen. Vanhustyön keskusliitto pitää erittäin tärkeänä sitä, että investointiavustuksilla ja korjausavustuksilla esitetään suunnitelmassa varoja ikääntyneiden asumiseen.

Digitalisaation edistäminen on merkittävää palveluiden tuomiseksi kaikkien saataville. Niille iäkkäille henkilöille, joiden toimintakyky ei mahdollista sähköistä asiointia, tulee varmistaa osallistuminen ja asiointi myös muulla tavoin kuin sähköisesti.

Rahapelituottojen arvioidaan selonteon mukaan alenevan. Avustukset ovat elinehto vanhusjärjestöille ja vanhojen ihmisten hyvinvoinnille. Järjestöjen merkitys on tunnetusti suuri vanhojen ihmisten ja kaikkien muidenkin haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Julkinen sektori ei pysty paikkaamaan yleishyödyllisten järjestöjen tekemää työtä. Vanhusjärjestöillä on korvaamaton rooli esimerkiksi vanhusten yksinäisyyden vähentämisessä ja osallisuuden tunteen vahvistamisessa, asumisen turvallisuudessa ja asuntojen korjausneuvonnassa sekä digiopastuksessa.

Helsingissä, toukokuun 24 päivänä 2021

Vanhustyön keskusliitto –
Centralförbundet för de gamlas väl ry